

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

ΔΙΣΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

Έτος Θ' 788

Τετάρτη—Δευτέρα 23 Απριλίου 1931

ΚΑΙ ΠΑΛΙΝ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΣΣΑΤ-ΠΑΣΙΑ

Τὸ εἰς τὸ προηγούμενον φύλλον τῆς «**Ελευθερίας**» περὶ Ἑσάτ-πασια ἀρθρον μας, προέβλεπε μεγάλην ἐντυπωσίωσιν πρὸς τὸν ὑπέροχον ἄνδρα, πρὸς τὸν μέγαν συμπολίτην μας, οὗ ὁ παῖς ὑπῆρξεν ὁ πρῶτος καὶ τολμηρὸς ἀνακαταστής τῆς πόλεως Ἱωαννίνων, ὅτε ὡς δήμαρχος τῆς πόλεως ταύτης, κατεπάτησε τὸν σχολαστικὸν σεβασμὸν τῶν ἐν αὐτῇ μωραδικῶν νεκροταφείων, καὶ πολλὰ τοῦτων μετέβλεψεν εἰς δρόμους, ἐξ οὗ καὶ **Χηλαστὴς** ἐπωνομάσθη, παρὰ τῶν Τουρκογεννητῶν, τὸ ἀρῶν μας ἐκείνο, ἐπαναλαμβάνοντες, εὖρε ζωηροτάτην ἀπήχυσιν μεταξὺ ὧν τῶν τάξεων τῆς θρησκείας μας πρωτεύουσας τῆς Ἱπείρου. Ἀνδρὲς καὶ γυναῖκες, γραμματισμένοι καὶ ἀγράμματοι, ἐμποροὶ καὶ ἐπιστήμονες, ἀπὸ τοῦ μεγάλου γένους ἡμετέρου πολίτου, μέχρι τοῦ τελευταίου μικροαστοῦ, ὅλοι ἀνεβίβησαν μᾶς συνεχάρησαν, καὶ ὅσοι ἀνεγνώρισαν διὰ πραγματικῶς δικαίως—δικαιώτατα—τὴν πόλιν αὐτὴν καὶ μετ' αὐτῆς ὁλόκληρον τὴν Ἱπείρου ὅφειλουν τὴν ἐκ τοῦ ἀγρίου ἐκείνου, ὡς ἐθνεπύχου καὶ θρησκευτικοῦ πολέμου τῶν ἐκατέρωθεν μπιζανομάχων, διὰ τῶν τῶν εἰς τὸν Ἑσάτ-πασια, μᾶς καθιστᾶ ὑπερηφάνους διὰ τὴν ἐκείνην ἐξέλιξιν τῆς πόλεως ταύτης, ὅπου τῆς πόλεως ταύτης ὁδοὺ θὰ ἦτο ἔργον στοιχείω δεισάτου καθήκοντος.

Ἀλλὰ τὸ στοιχείω δεισάτου τοῦτο ἔργον θὰ ἦτο ἀρτίωτερον, ἂν τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον τοῦ Δήμου Ἱωαννίνων ἀνεκήρυτταν αὐτὸν ἐπίσημον πολίτην, καὶ ἂν ἀνιέρται εἰς τὴν αὐτὴν τῶν τελετῶν καὶ αὐτὴ ἡ εἰκὼν τοῦ Ἑσάτ-πασια.

Χ ΚΡΗΣΤΟΒΑΣΙΑΝΣ
Γέως βουλευτῆς

καὶ ἡ παράλειψις αὐτῆς ἀποτελεῖ ἀσύνγνωστον ἀδικίαν ἀδικίαν.

Ἡ δὲ, μετὰ τὰ ὅσα ἐγράψαμεν εἰς τὸ προηγούμενον φύλλον μας καὶ τὰ ὅσα γράφομεν σήμερον ἐν τῷ παρόντι ἀρθρῷ, τὸν λόγον ἔχουν ὁ πεφωτισμένος καὶ λαοπροδόχης **Δήμαρχος** Ἱωαννίνων καὶ τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον. Οἱ δύο οὗτοι παράγοντες ὀφείλουν νὰ συνεργασθῶν περὶ τῆς ἀποδόσεως τῆς τιμῆς καὶ τῆς ἐντυπωσίωσιν πρὸς τὸν Ἱωαννίτην Στρατηγὸν Ἑσάτ-πασιαν, ὅστις ἐπὶ ἔξισον σὺν τῇ πόλει ταύτῃ, καὶ συμπάσης τῆς Ἱπείρου, ὅσον καὶ ὁ Ἑλευθερωτὴς τῶν Στρατηλάτης Βασιλεὺς Ἑων σταντίνος, μετὰ τοῦ νικηφόρου Στρατοῦ του.

Τὸ ζήτημα τῆς δικαιοσύνης ἐκνοποτίσας τοῦ Ἑσάτ-πασια δὲ εἶναι οἰκονομικὸν διὰ τὸν Δήμον Ἱωαννίνων. Μία ἀναθηματικὴ πλοῦς ἐπὶ τῆς ἐμπροσθίας πλευρᾶς τῆς ἐν τῷ Ἑσάτ-πασια πατρῷος εἰκῆς του, ἐν ᾗ ἐγεννήθη, αὐτοῦ μετ' αὐτῆς ἐπιγραφῆς:

Ἐν τῇ πατρὶδι τοῦ αὐτοῦ Οἴκῳ
Ἐγεννήθη ὁ Ἑσάτ-πασιας
καὶ ἡ διὰ τοῦ ὀνόματός του ὀνομασία τῆς πόλεως ταύτης αὐτῆς ὁδοὺ θὰ ἦτο ἔργον στοιχείω δεισάτου καθήκοντος.

Ἀλλὰ τὸ στοιχείω δεισάτου τοῦτο ἔργον θὰ ἦτο ἀρτίωτερον, ἂν τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον τοῦ Δήμου Ἱωαννίνων ἀνεκήρυτταν αὐτὸν ἐπίσημον πολίτην, καὶ ἂν ἀνιέρται εἰς τὴν αὐτὴν τῶν τελετῶν καὶ αὐτὴ ἡ εἰκὼν τοῦ Ἑσάτ-πασια.

Χ ΚΡΗΣΤΟΒΑΣΙΑΝΣ
Γέως βουλευτῆς

νης, τῶν Ἑξωτερικῶν, ὁ Χαράλαμπος Καρέσης τῶν Οἰκονομικῶν, ὁ Ἰ. Νεμπρας τῶν Δημοσίων Ἐργῶν, καὶ ὁ Μεχνίη Φράσσης τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας.

ΤΗΝ πρώτην Μοῖραν ἀπολύονται οἱ κληρωτοὶ τῆς κλάσεως 1929 Β' ἐκτὸς τῶν τῶν ἀνηκόντων εἰς τὸ III καὶ IV Σῆμα Στρατοῦ, ἀπολυομένων μετὰ τὸ πέρας τῶν ἀρχομένων ἤδη μεγάλων γυμνασίων.

ΤΟ Δημοτικὸν Συμβούλιον, συνεδρίασαν τὸ ἑσπέρας τῆς παρελθούσης Τρίτης, παρόντος καὶ τοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ κ. Γ. Μόδης, ἀπεφάσισεν τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ κ. Γ. Μαλᾶμου, ἐνοικιοῦ τοῦ καφενείου Νομολογίας, διὰ τοῦ πρὸς τὸν 125 χιλιάδων δραχμῶν τὸ ποῖον ἐτὼν ἀέκων ὑπὸς ἐδάχθη. Ὁ Δήμος ἡδίκησε τὸν κ. Μαλᾶμον, ὅστις καὶ τὴν ἐγκατάστασιν του ἔχασεν καὶ τὰ διαφύγοντα κέρδη τῆς ἐπιχειρήσεώς του.

Ἡ Κτηματικὴ Τράπεζα ἐδήλωσεν ἀρμόδιως διὰ θανταίνει δύο ἐκατομμύρια δραχμῶν εἰς τὸν Δήμον

Ἱωαννίνων διὰ τὴν ἀσφαλιστικὴν σὶν τῶν ὁδῶν.

ΕΝ ἀγνοίᾳ τοῦ ὁ **«Κήρυξ»** ἐπεκαλέσθη τὴν ἐπέμβασιν τῆς Ἀστυνομίας καὶ τοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ ἐναντίον μερικῶν κορασιῶν τοῦ ἐν ταῦθα Ἑθνικοῦ Οἰκοτροφείου Ὡλέων ἄετις, ἐπιφορηθέντες, συνέλεξαν κατὰ τὴν ἐβδομάδα τοῦ Πάσχα προαιρετικὰς ἐράνους ἐν τῇ Ἀγορᾷ τῆς πόλεως. Ἀς μάθῃ ὁ **«Κήρυξ»** οἱ οἱ ἐνεργηθέντες ἐρανοὶ δὲν ἐνεργήθησαν διὰ τὸ ἐν λόγῳ Οἰκοτροφεῖον Ὡλέων, ἀλλὰ καὶ διὰ τοῖς ἐρανοῦσι τοῖς αἰετῶσι καὶ γίνονται ἐντολῇ τοῦ ὑπουργείου καὶ ἂν τὸ Κράτος, τὸ δὲ πρὸς τὸν τῶν ἐράνων τούτων ἀποστέλλεται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, τὸ ὁποῖον τοὺς χρησιμοποιοῖ, δι' ἅπαντα τὰ Ἑθνικὰ Οἰκοτροφεία τοῦ Κράτους.

ΑΦΙΚΟΝΤΟ τὴν νύκτα τοῦ παρελθόντος Σαββάτου εἰς Ἱεροσολύμων, ὅπου μετέβησαν πρὸς προσκύνησιν τοῦ Παναγίου Τάφου αἱ πρῶται εἰς τῆς πόλεως μας Προσκυνητρίαι (Χατῆρες) καὶ Ἰουλία Δ. Ἀράνη, Ἀγγελίκα Λάππα, Καλλιόπη Σαλαμάνα καὶ Ἑλένη Μάκρη.

Μόλις ἐγγνώσθη ἡ ἐλευσίς των τὴν ἐπαύριον, ἐσπευσαν νὰ τὰς χαιρετίσουν πλήθος ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν πάσης τάξεως καὶ ἡλικίας. Αἱ Προσκυνητρίαι δὲν ἔχουν λόγους νὰ ἀπεριγράψουν τὰς ἐντυπώσεις των εἰς τὴν ἱεροταπεινὴν ἐν τῷ πανοῦργῳ Νοφ τοῦ Παναγίου Τάφου, καὶ τὴν χαρὰν των δι' ἡξίωθησαν νὰ πατήσουν τὸ ἱερὸν ἔδαφος, ὅπου ὁ Σωτὴρ ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐγεννήθη, ἐβαπτίσθη, ὁμύθησε, σταυρώθηκε καὶ ἀνέστη τριήμερον ἐκτοῦ τάφου. Ἐφ' οὗ ναιεὺς βεβαίως αὗται δέσπονται τῆς πόλεως μας πολυὰ ἐνθύμια εἰς Ἱεροσολύμους σταυρῶν, κομβολόγια κλ. ἄετις διανέμουν δωρεάν, καθὼς καὶ Ἀγίου φῶς, καὶ Ἄγιον ἔλαιον τὸ ὁποῖον θὰ τηροῦν παρ' ἑαυτοῖς ἀκοίμητον, ἐκ τοῦ ὁποῖου δύναται πᾶς τις νὰ λαμβάνῃ.

ΟΛΟΚ' ΗΡΟΣ σχεδὸν ὁ Βιενναῖος τύπος σχολιάζει σκεπτικῶς τὸ γεγονός δι' ὁ Προσφυγικὸς Ἑλλάδος κ. Βενιζέλος ἐπαγγέλλεται πρὸς φωνοληπτικῆς πλακῶς καὶ ἐξαντλεῖται εἰς χιούμορ εἰς βάρος αὐτοῦ.

Ἡ «Βιενναῖα Ἡμέρα» γράφει ἐπὶ λέξει: «Ἡ σοβαρὰ ἀντιπολιτευομένη ἐφημερίς «Καθημερινὴ» ἀναγράφει τὸ πρωτοφανὲς γεγονός διὰ προσφυγικῆς τῆς Ἑλλάδος, παρὰ τὴν προσηγορίαν ἡλικίας του, ἐφ' ὅσον καὶ δάφνας τενόρου... Τοῦτο δὲν εἶναι πλαστὸν, διότι τὸ μαρτυρεῖ καὶ ἀφελὴς κυρία εἰς ἐπιστολὴν τῆς πρὸς τὴν ἐν λόγῳ ἐφημερίδα.

Ὁ «Ἡμερησίως Τύπος», σχολιάζων ἐπίσης, τὸ γεγονός, γράφει: «Ἐγνωρίσαμεν τὸν κ. Βενιζέλον ὡς πολιτικὸν ἄνδρα, τώρα θὰ τὸν γνωρίσωμεν καὶ ὡς νεώρον. Τὸ πρᾶγμα, ἂν καὶ φαίνεται ἀπίστευτον, εἶναι ἐν τούτοις γεγονός, καθ' ὃ μαρτυροῦμεν ἀπὸ ἀξιόπιστον ἱφημερίδα. Εἴμεθα βέβαιοι, ἐπιλέγει ἡ ἐφημερίς, δι' ἡ γεγονυιὴ φιλοδοξία τοῦ νεώ-

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΙΣ

Φέρεται εἰς γνώσιν τῶν συνδρομητῶν τῆς «**Ελευθερίας**» δι' ἀπὸ τοῦ τρέχοντος ἔτους αἱ συνδρομαὶ τοῦ τε Ἑσπαιρικοῦ καὶ Ἑξωτερικοῦ εἶναι προπληρωταῖα, οἱ δὲ μὴ ἐπιθυμοῦντες νὰ συμμορφωθῶν μετὰ τὸ μέτρον μας, τοῦτο παρακαλοῦνται νὰ ἐπιστρέψουν τὰ φύλλα των, διὰ τὰ τοὺς διαγράψωμεν.

Εἰδικῶς δὲ παρακαλοῦνται:

Οἱ ἐν Ζίτση συνδρομηταὶ νὰ ἐμβάσουν τὰς ὀφειλομένους συνδρομὰς εἰς τὸν αὐτὸ δι' κ. Θεόδ. Κ. Πράσσον.

Οἱ ἐν Ἐάνθῃ εἰς τοὺς αὐτοὺς Ἑμποροὺς Κουρ. Ἀδελφούς Βαλοβάνη.

Οἱ ἐν Ἀθήναις εἰς ἕνα ἐκ τῶν αὐτῶν, κατὰ βούλησιν κ. κ. Ἀθαν. Κρεμμύδαν, ἀρτοποιόν, καὶ Χαρίλ. Πασχίδην Ἑμποροῦν.

Καὶ οἱ ἐν Πειραιεὶ εἰς τὸν κ. Γεώργιον Δρούγκαν ἀρτοποιόν, καὶ Νικολαὸν Πασχίδην.

ρου πολιτικοῦ θὰ ἐπροκάλεσε κομικὴν ἐντύπωσιν εἰς τοὺς Ἑλληνας.

ΑΝΑΓΙΝΩΣΚΟΜΕΝ εἰς τὰ ἐνταῦθα ἐπίσημον βενιζελικὸν ὄργανον, τὸν **«Κήρυκα»** τ' ἀκόλουθα: ὑπὸ τὸν τίτλον Ἀλβανικὴ Ἀρχαιολογία, τὰ ὅποια δωδεκάτομια ἔχει παραλάβει ἐξ Ἀλβανικῆς πηγῆς.

«Εἰς τὴν γαλλικὴν Ἀκαδημίαν, ὁ κ. Ἀλέων Ρέ, προέβη εἰς ἀνακινώσεις σχετικὰς μετὰ τὴν Ἀλβανικὴν ἀρχαιολογίαν, ὅτι διακεκριμένοι οὗτοι ἐπιστήμονες «ἐκείθεν» εἰς τὴν Ἀλβανίαν, ἐνήργησαν σπουδαίας ἐξερευνησεις. Μεταξὺ ἄλλων ἀνεκάλυψε κορινθιακὰ βάζα τοῦ 6ου Αἰῶνος πρὸ Χριστοῦ. Εὐρέθησαν ἐπίσης τὰ «φῶι» ἐκ πλυντῶν μεταγενεστέρων ἐποχῆς.

«Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν μελετῶν του, ὁ κ. Ρέ κατήρτισε τουριστικὸν καὶ ἀρχαιολογικὸν ὁδὸν τῆς Ἀλβανίας, τὸν ὁποῖον «ὡς ἐδώρῃσεν εἰς τὴν Ἀκαδημίαν».

«Ὡς μάθουν, λοιπόν, οἱ γειτονεῖς μας Ἀλβανοί, οἱ ὅποιοι ἐν τῷ ἀνδραγαθῷ των σιωβινισμῷ ἀποκοροῦν πᾶσαν μετ' ἡμῶν τῶν Ἑλλήνων συγγένειαν των, δι' Ἀλβανικὴν Ἀρχαιολογίαν δὲν ὑπάρχει ἐν τῷ Κόσμῳ, καὶ δι' αὐτὸς ἐυρεσκόμενα ὑπὸ τὴν κατὰ τοῦ Δυρραχίου χώραν, χώραν ἀνήκουσαν εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἱπείρον καὶ συνεπῶς ἑλληνικὴν γῆν εἶναι ὅλα Ἱπείρωτα, αὐτὸν Ἑλληνικὰ εἶτε νομίματα, εἶτε γλυπτὰ ἔργα, καὶ ὅλα φέρουν ἑλληνικὰς ἐπιγραφάς. Κατὰ συνέπειαν τὰ ὑπὸ τὴν γῆν τῆς Ἀλβανικῆς Ἑπικρατείας ἀρχαιολογικὰ εὐρήματα ἀνήκουν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Ἀρχαιολογίαν καὶ οὐχὶ εἰς τὴν ἀνυπαρκτὸν Ἀλβανικὴν τοιαύτην, καὶ πρέπει νὰ λέγονται ἑλληνικὰ καὶ μόνον ἑλληνικὰ!

Εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας συμπληροῦται ὁ καταρτισμὸς τοῦ σχεδίου τοῦ ἐνοριακοῦ νόμου, ὅστις κανονίζει τὴν λειτουργίαν τῶν ἐκκλησιῶν καὶ τὰς διαχειρίσεις των ἐνοριακῶν πόρων.

Διὰ τοῦ νέου νόμου καθορίζεται ἰδίως ἡ ἀρχὴ τῆς τακτικῆς μισθοδοσίας τοῦ ἐνοριακοῦ Κλήρου. Πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ θὰ σχηματισθῇ Ταμεῖον εἰδικόν, τοῦ ὁποῖου τὸν κυριώτερον πόρον θ' ἀποτελέσουν τὰ πενήντα τοῖς ἑκατὸν τῶν ἀκαθαρσίτων εἰσπράξεων τῶν ναῶν, εἰς τὰς εἰσπράξεις αὐτὰς δὲν θὰ συμπεριλαμβάνονται αἱ συνδρομαὶ τῶν ἐνοριτῶν.

Οἱ μισθοὶ τῶν ἐνοριακῶν ἱερέων θὰ εἶναι ἐνιαῖοι, μὴ καθοριζόμενοι ἀναλόγως τῶν προσόντων των. Διαφορὰ θὰ ὑπάρχῃ μόνον εἰς τοὺς μισθοὺς, ἀναλόγως τοῦ πληθυσμοῦ τῶν χωρίων καὶ πόλεων, εἰς τὰς ὁποίας ὑπηρετοῦν.

Ἀφ' ἐτέρου τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παι

ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

ΕΠΑΝΑΚΑΜΨΑΣ ἐκ Παραμυθίας ὁ Γενικὸς Διοικητὴς κ. Γ. Μόδης, χωρὶς νὰ δυνήθῃ νὰ μετοβῇ εἰς Ἱγουνίτισαν καὶ Φιλιάτες, ἀνεχώρησε χθὲς, μὲσον Ἀλβανίας, εἰς Φώριναν, ὅπου τὸ κέντρον τῶν πολιτικῶν του ἐργασιῶν, μετὰ ὀλιγοήμερον ἐξ αὐτοῦ διανομήν θ' ἀναχωρήσῃ μετὰ τὸν Θεσσαλονίκης, εἰς Ἀθήνας, ἐνθα θὰ παραμείνῃ ἐπὶ τινος ἡμέρας, ὅπως συνεννοηθῇ μετὰ τῆς Κυβερνήσεως περὶ τῶν ἐνταῦθα διαφόρων ζητημάτων, ἕνα τῶν ὁποίων εἶναι τὸ ζήτημα τῆς ἀνεγέρσεως τοῦ Διοικητηρίου.

Ἡ ΝΕΑ Ἀλβανικὴ Κυβέρνησις σχηματίθη ὡς ἑξῆς:

Ὁ υἱῶνος Παντελὴ Βαγγέλης, πρωθυπουργός, ὁ Τσιουλιάνης, τῆς Δικαιοσύνης, ὁ Μουσταφᾶ-Γιούκας, τῶν Ἑσπαιρικῶν, ὁ Ἡλιδὲ Βρυώ

Εσωτηρικῶ	Δρ.	75
Εξωτηρικῶ	Δρ.	75
Διερρηξῆς	Δοδ.	7

α ΠΡΟΘΥΜΟΣ καὶ ΤΑΧΙΣΤΗ ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΣΙΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓ